

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5HD404 ČESKOSLOVENSKÉ HOSPODÁŘSKÉ DĚJINY (1918–1992)

(PŘÍLOHA K PRACOVNÍMU VÝKAZU červenec 2018)

HANDOUT K PŘEDNÁŠKÁM NA TÉMA:

„Poúnorový nástup komunistického monopolu moci na konci 40. a na počátku 50. let. Direktivní centralismus, 1. pětiletka. Ekonomické parametry ústavy z roku 1948.“

- **Cílem je** pochopit důsledky únorových událostí 1948 pro další vývoj. Ústava 9. května 1948 přinesla podstatné změny nejen v politické a sociální oblasti, ale i v hospodářské a majetkoprávní (státní podniky, družstevní podniky). Komunistický monopol moci se projevil jednak ve vypořádání se s oponenty nového režimu za sovětské patronace a jednak uzákoněním plánu jako základního instrumentu hospodářské politiky. První pětiletka navázala na dvouletý plán obnovy. Během její realizace byly úkoly upravovány na nereálnou úroveň. Během první pětiletky bylo československé hospodářství „transformováno“ na plánovanou ekonomiku. Základem se staly státní, popřípadě komunální podniky (družstva) a JZD a státní statky. Ze zahraničněpolitického hlediska probíhala studená válka, která našla své vyjádření ve vojenské i ekonomické oblasti. Zahraničněobchodně bylo Československo připoutáno k RVHP a vojensky politicky k Varšavské smlouvě.
- **Student by si měl osvojit mimo jiné tyto základní pojmy:**
 - První pětiletý plán
 - Direktivní centralismus řízení
 - Ústava 9. května 1948
 - JZD
 - Státní statek
 - Státní podnik
 - RVHP
 - Varšavská smlouva

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- **Videa a texty použitelné ve výuce k diskuzi:**
 - Video Česká společnost v novodobé Evropě 1914–2009, sekvence 1948–1953 (politické procesy, první pětiletka), sekvence prof. Kvačka období 1948–1960.
 - Ústava 9. května 1948 (text).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

